

Minor 2
Keuzeminor: Voortgezet Onderwijs

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma	4
1.2 Studenten Universitaire Pabo.....	4
2 Inleiding en opzet van de minor Voortgezet Onderwijs	5
3 Bekwaamheidseisen.....	6
4 Feedback	10
5 Beslismoment.....	12
6 Activiteiten	14
6.1 Werkplekieren	15
6.2 Pedagogiek.....	18
6.3 Vakverdieping.....	21
6.4 Onderzoek.....	25
6.5 Vrijekeuze onderdeel (facultatief).....	28
7 Feedbackmomenten	29
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	32
Nuttige adresgegevens	37

Voorwoord

Beste student,

Dit is de studiegids van het tweede semester van het 3e jaar op Hogeschool IPABO voor de minor Voortgezet Onderwijs. Je vindt in deze gids de informatie over het studieprogramma. Per studieonderdeel wordt kort en bondig beschreven wat de inhoud is, aan welke doelen gewerkt wordt, welke literatuur je moet bestuderen, hoe groot de studielast is en hoe het onderdeel getoetst wordt. Ook kun je lezen hoe je begeleid wordt tijdens je studie. Tijdens de lessen en de bijeenkomsten op de opleiding word je verder geïnformeerd en raak je geïnspireerd hoe je elk studieonderdeel vorm kunt geven.

We wensen je veel succes in je studie aan Hogeschool IPABO!

Het docententeam van Hogeschool IPABO

1 Uitgangspunten van het studieprogramma

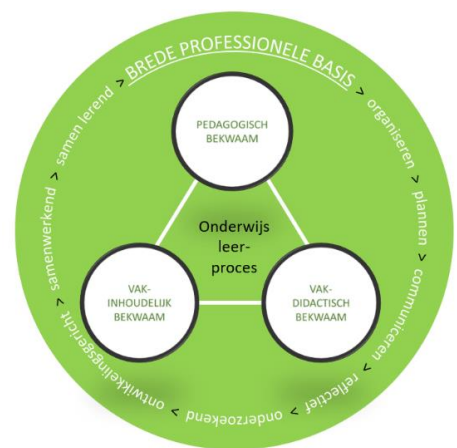
In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een student verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken en voor de voltijdopleiding ook stageweken. De majorfase hebben we opgedeeld in vier beroepstaken en de minorfase in vier minoren.

		Semester 1	Semester 2
Majorfase	Jaar 1 Fase: Opleidingsbekwaam	Beroepstaak 1 Periode 1 en 2	Beroepstaak 2 Periode 3 en 4
	Jaar 2 Fase: Minorbekwaam	Beroepstaak 3 Periode 5 en 6	Beroepstaak 4 Periode 7 en 8
Minorfase	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 1 Periode 9 en 10	Minor 2 Periode 11 en 12
	Jaar 4 Fase: Startbekwaam	Minor 3 Periode 13 en 14	Minor 4 Periode 15 en 16

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de landelijke bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs.

Een bekwame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs)leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's.

Met het studieprogramma kiezen we er ook voor om jou als student meer eigen regie te geven en ruimte te maken voor jouw eigen interesses en vragen. Dat kan zowel bij het werkplekleren als in het basisprogramma, maar het meest duidelijk zie je dat terug bij de keuzeprogramma's in de major- en minorfase en de specialisaties in de minorfase.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2012

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma

Jaar 3 tweede semester Minor 2: Vrije minor	
Periode 11	Periode 12
Kern persoonlijke professionaliteit: versterking van jouw kwaliteiten	
Werkplekieren: 9 EC De vrije keuzeminor aangeboden aan Hogeschool IPABO kennen een lijn competent handelen inclusief toetsing werkplekbekwaam.	
Basisprogramma: 0 EC	
Keuzeprogramma: 21 EC	
Totaal: 30 EC	

Gezien de nieuwe wijze van toetsing (zie paragraaf 4 en 5 van de studiegids) zal het totaal aantal credits (30EC) in één keer worden uitgekeerd. Dat betekent dus dat er geen aparte credits voor het werkplekieren (WPA) en voor onderdelen van het keuzeprogramma worden uitgekeerd. Zie verder paragraaf 5 "Beslismoment".

1.2 Studenten universitaire pabo

Universitaire studenten krijgen 15 studiepunten voor deze minor. Zij hebben geen vrije ruimte. Om deze minor passend te maken voor de universitaire student, hanteren we de volgende afspraken:

- Minordocenten bespreken de ondergrens per BHE met de student; wat moeten de studenten minimaal kunnen aantonen aan het eind van het semester?;
- Minordocenten bespreken met de student welke opdrachten uitgevoerd worden en welke vervallen. De regie voor deze afweging is in handen van de docent van de minor;
- De lessen zijn onder andere geroosterd op de dinsdag. De universitaire studenten kunnen zo een deel van de lessen volgen. Met betrekking tot de lessen die de studenten missen, omdat ze aanwezig zijn op de Vu, is het belangrijk dat er (vooraf) overleg plaatsvindt tussen PA2 studenten en de docenten van de gekozen minor. Hierin kan bijvoorbeeld het volgende worden afgestemd: "Welke inhouden zijn essentieel voor de PA2 studenten om te volgen? In hoeverre is het mogelijk deze inhouden op de dinsdagen aan te bieden? Welke inhouden vinden de PA2 studenten waardevol om fysiek aangeboden te krijgen? Wat kunnen student en docent doen om elkaar tegemoet te komen op de dagen dat de PA2 studenten niet aanwezig kunnen zijn?" etc.

2 Inleiding en opzet van de minor Voortgezet onderwijs

Bij de keuzeminor 'Lesgeven in het voortgezet onderwijs' maak je kennis met het voortgezet onderwijs en de leerlingen op de middelbare school, ga je aan het werk met (minimaal) twee schoolvakken en doe je onderzoek naar een bepaald thema. Je doet dit door je te verdiepen in de onderwijskunde en pedagogiek, de vakdidactiek en de overgang van PO naar VO, maar vooral ook door les te geven op een middelbare school en leerlingen te begeleiden.

In deze korte studiegids geven we een toelichting op de verschillende studieonderdelen op Hogeschool IPABO die bij deze keuzeminor horen. Het studieprogramma bestaat uit vier onderdelen: werkplekleren, pedagogiek en onderwijskunde, vakverdieping en onderzoek. We schetsen het aanbod van de lessen op Hogeschool IPABO en brengen in beeld wat wij van jou als student verwachten. Hogeschool IPABO wil vooral inzetten op eigen regie van studenten, meer ruimte voor eigen vragen en interesses van studenten en flexibiliteit in het studieprogramma.

3 Bekwaamheidseisen

Binnen de opleiding tot leraar basisonderwijs zijn de landelijke bekwaamheidseisen leidend. Binnen deze bekwaamheidseisen onderscheiden we vier niveaus. Voor minor 2 hebben we bij het niveau werkplekbekwaam, dat past bij het eind van jaar 3, verschillende leerdoelen geformuleerd. De bekwaamheidseisen op het niveau van eind jaar 3 (werkplekbekwaam) en de daarbij behorende leerdoelen zien er als volgt uit:

Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam 3.1

De aanstaande leerkracht **staat boven de leerstof** van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primaire onderwijs, en kent de **theoretische achtergronden** daarvan.

Leerdoelen bij VI 3.1:

- a. De student overziet theoretische achtergronden bij de leerstof van het primaire onderwijs en past dit op adequate wijze toe.
- b. De student bespreekt de essentie van de leerstof op een adequate wijze.

Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam 3.2

De aanstaande leerkracht overziet de **opbouw van het curriculum** en de doorlopende **leerlijnen** en kan de leerstof in **samenhang** samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de **relevantie** van de leerstof is voor het dagelijks leven.

Leerdoelen bij VI 3.2:

- a. De student overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen.
- b. De student kan de leerstof in samenhang samenstellen zodat leerlingen de leerstof kunnen begrijpen en verwerken.
- c. De student kan adequate leerdoelen formuleren en evalueren.
- d. De student kan de leerdoelen onderbouwen vanuit de opbouw van het curriculum en doorlopende leerlijnen.

Bekwaamheidseis: Vakdidactisch bekwaam 3.3

De aanstaande leerkracht vertaalt de **vakinhoud** zodanig dat een duidelijke **relatie** aanwezig is tussen de **leerdoelen**, het **niveau** en de **kenmerken** van zijn leerlingen, en de **inzet van verschillende methodieken en middelen**.

Leerdoelen bij VD 3.3:

- a. De student vertaalt vakinhoud in samenhangende lesactiviteiten.
- b. De student stemt vakinhoud en leerdoelen op een adequate wijze op elkaar af.
- c. De student stemt de lesactiviteit af op het niveau en de kenmerken van de leerlingen.
- d. De student zet in de lesactiviteit passende methodieken en middelen in.

Bekwaamheidseis: Vakdidactisch bekwaam 3.4

De aanstaande leerkracht kan zijn **onderwijspraktijk koppelen aan kennis** van verschillende leer- en **onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen** van onderwijs.

Leerdoelen bij VD 3.4

- a. De student onderbouwt de eigen onderwijspraktijk vanuit leer- en onderwijstheorieën.
- b. De student integreert leer- en onderwijstheorieën en vakdidactiek in de eigen onderwijspraktijk.
- c. De student zet op een onderbouwde wijze (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk.
- d. De student kan het onderwijs op de eigen onderwijspraktijk op adequate wijze evalueren en beoordelen.

Bekwaamheidseis: Vakdidactisch bekwaam 3.5

De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van **voortgangsinformatie** en kan zijn **didactische aanpak analyseren en bijstellen**.

Leerdoelen bij VD 3.5:

- a. De student kan onderwijs op methodische wijze voorbereiden, uitvoeren en evalueren.
- b. De student kan onderwijs op basis van voortgangsinformatie evalueren en bijstellen.
- c. De student kan zijn of haar didactische aanpak systematisch analyseren.
- d. De student kan evaluaties over de didactische aanpak omzetten in verbeteracties.

Bekwaamheidseis: Pedagogisch bekwaam 3.6

De aanstaande leerkracht kan, in **samenwerking** met collega's en anderen, een **veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat** realiseren waarmee hij bijdraagt aan de **ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassene in de samenleving**.

Leerdoelen bij PB 3.6

- a. De student realiseert een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat in samenwerking met collega's.
- b. De student realiseert een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.

Bekwaamheidseis: Pedagogisch bekwaam 3.7

De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen **verantwoorden** op basis van **pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën**.

Leerdoelen PB 3.7:

- a. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit pedagogische theorieën en methodieken.

- b. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit ontwikkelingstheorieën.
- c. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit gedragswetenschappelijke theorieën.

Bekwaamheidseis: Pedagogisch bekwaam 3.8

De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen **afstemmen op de leerlingen en de groep** en kan **dit handelen afstemmen op en verantwoorden** naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.

Leerdoelen PB 3.8:

- a. De student heeft zicht op de ontwikkeling en leefomgeving van de leerlingen.
- b. De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op de leerlingen en de groep.
- c. De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op andere professionals die bij de leerlingen betrokken zijn.
- d. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen naar ouders en collega-professionals.

Bekwaamheidseis: Brede professionele basis 3.9

De aanstaande leerkracht neemt **verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling** door te werken aan **eigen leer- en ontwikkelingsdoelen** gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik **van reflectief leren** (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten).

Leerdoelen bij BPB 3.9:

- a. De student onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot het werken aan de eigen professionele ontwikkeling.
- b. De student evalueert de mate waarin anderen hebben kunnen bijdragen aan de eigen professionele ontwikkeling.
- c. De student geeft sturing aan de eigen ontwikkeling door gebruik te maken van reflectief leren.
- d. De student beoordeelt hoe zij of hij zelf sturing heeft gegeven aan de eigen professionele ontwikkeling.

Bekwaamheidseis: Brede professionele basis 3.10

De aanstaande leerkracht kan op **systematische wijze**, met **geëigende methoden** en vanuit **verschillende perspectieven** gegevens **verzamelen en analyseren** en kan hier **conclusies** aan verbinden.

Leerdoelen bij BPB 3.10:

- a. De student zet passende onderzoeksinstrumenten in om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.
- b. De student betreft meerdere perspectieven in zijn of haar systematische, onderzoeksmatige aanpak van een probleem of ambitie.
- c. De student verzamelt op een betrouwbare wijze gegevens om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.

- d. De student analyseert met behulp van passende analysemethoden de gegevens die hij of zij verzameld heeft.
- e. De student verbindt conclusies aan de verzamelde en geanalyseerde gegevens.

Bekwaamheidseis: Brede professionele basis 3.11

De aanstaande leerkracht levert een **actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling** op zowel **groeps- als schoolniveau** en toont verantwoordelijkheid in **communicatie en samenwerking**.

Leerdoelen BPB 3.11:

- a. De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau.
- b. De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.
- c. De student neemt initiatief voor de communicatie over de schoolontwikkeling.
- d. De student participeert in samenwerkingsverbanden ter bevordering van de schoolontwikkeling.

Toetsing in minor 2

Binnen het onderwijs van minor 2 willen we je uitdagen door middel van verschillende activiteiten, de bekwaamheidseisen op dit niveau te bereiken. Het vragen, geven en gebruiken van feedback speelt hierbij een zeer belangrijke rol. Het toetsprogramma waar we vanaf deze minor (en straks dus ook in jaar 4) mee werken is gericht op het geven van feedback en is gebaseerd op een aanpak die in de literatuur wordt aangeduid als programmatisch toetsen.¹ Dat betekent dat je niet, zoals je tot nu toe gewend was, aan het eind van minor 2 een aantal opdrachten inlevert ter beoordeling, maar dat je gedurende de minor van meerdere mensen feedback vraagt op je activiteiten. Dat kunnen zowel activiteiten binnen de opleiding als op de werkplek zijn. Aan het eind van het semester schrijf je op basis van al de verzamelde feedback een zelfevaluatie die je naar je SLB'er stuurt. Je SLB'er geeft op basis van de feedback die je verzameld hebt en op basis van je zelfevaluatie een advies waarover jullie samen in gesprek gaan. Wanneer jullie het met elkaar er over eens zijn dat je alle bekwaamheidseisen minimaal op het niveau van eind jaar 3 beheerst (werkplekbekwaam), dan vraag je om toekenning van je 30EC aan de besliscommissie. In de volgende paragrafen lees je daar meer over.

¹ Baartman, L., Schil-Mol van, T., & Vleuten van der, C. (2020). Programmatisch Toetsen. Voorbeelden en Ervaringen uit de Praktijk. Amsterdam: Boom.

4 Feedback

Binnen de minor Voortgezet onderwijs en tijdens je stage doe je tal van activiteiten die betrekking hebben op de bekwaamheidseisen en de daaraan afgeleide leerdoelen. In paragraaf 6 wordt beschreven welke activiteiten op welke bekwaamheidseis en welk leerdoel betrekking hebben. Gedurende minor 2 zijn er meerdere momenten waarop je feedback vraagt op zulke activiteiten. In paragraaf 7 wordt aangegeven wanneer je van wie feedback vraagt: dat kan van een docent van de IPABO zijn, een medestudent, iemand uit het werkveld (zoals je mentor of schoolopleider) of iemand anders. Zo'n moment noemen we een feedbackmoment. De feedback bestaat uit een beschrijving van wat volgens de feedbackgever ten aanzien van de bekwaamheidseis goed gaat; beter kan; gevolgd door tips. Bovendien geeft de feedbackgever aan op welk niveau je op dit moment de leerdoelen die bij je activiteit horen beheerst:

- Zeer onder niveau
- Onder niveau
- In ontwikkeling
- Op niveau
- Boven niveau
- Zeer boven niveau

De feedback die je op zo'n feedbackmoment krijgt wordt nadrukkelijk niet gezien als een moment waarvoor je kan zakken of slagen, maar als een leermoment. Wanneer je de feedback krijgt dat je nog onder niveau presteert, is dat dus geen enkel probleem: er komen meer momenten waarop je feedback kan vragen en waarop je je groei en ontwikkeling zichtbaar kan maken.

Op een feedbackmoment verstuur je een verzoek tot feedback aan je beoogde feedbackgever. Daarbij geef je een **korte beschrijving** van de activiteit waarop je feedback wilt. Wanneer je een document hebt dat betrekking heeft op de activiteit waar je feedback op wilt, dan kan je dat document als **bijlage** toevoegen. Vervolgens vink je aan op welke **bekwaamheidseisen** en **leerdoelen** je activiteit betrekking heeft. Overigens kan het ook zo zijn dat je bijvoorbeeld mondelinge feedback van iemand gehad hebt. Dan kan jij die feedback zelf in het formulier opschrijven, en voor akkoord voorleggen aan de feedbackgever.

Dit betekent dat er geen traditioneel WPA meer is waarbij je op basis van een activiteit credits krijgt toegekend voor het werkplekleren. Wel zal je door iemand van het werkveld en/of de IPABO bezocht worden in de stage. Je krijgt dan feedback op een activiteit die je dan laat zien, volgens hetzelfde feedbackformulier dat gebruikt wordt voor de feedback op je andere activiteiten binnen de minor. Dit is een feedbackmoment naast andere feedbackmomenten. Het bezoek van iemand van het werkveld en/of de IPABO kan tijdens het hele semester plaatsvinden. Het hoeft dus niet (zoals bij het traditionele WPA) aan het eind van het semester plaats te hebben.

Randvoorwaarden voor het vragen van feedback

Per bekwaamheidseis vraag je gedurende de minor op 5 verschillende momenten feedback. De feedback die je vraagt, verdeel je evenwichtig over de betrokken personen. De betrokkenen zijn medestudenten, docenten en het werkveld. Elk van deze drie groepen neemt dus uiteindelijk 1/3 deel van het totaal aantal feedbackmomenten in.

De digitale omgeving waarin jij jouw feedback verzamelt is Scorion. Het dashboard van Scorion toont een overzicht van jouw ontwikkeling op de verschillende bekwaamheidseisen.

5 Beslismoment

In de vorige paragraaf staat beschreven welke stappen je moet doorlopen om feedback te krijgen op je activiteiten. Er komt een moment dat je wilt weten waar je staat ten opzichte van het niveau dat van een 3e jaars verwacht wordt; en of je dat niveau ook behaald hebt. Deze beslissing wordt nooit genomen op basis van één feedbackmoment, maar alle beschikbare feedbackmomenten worden in samenhang bekeken om vast te stellen of je voor iedere bekwaamheidseis het eindniveau van jaar 3 beheerst en dus de studiepunten voor minor 2 kan ontvangen. De eindbeslissing wordt genomen door de besliscommissie.

Wat moet je doen voordat je de besliscommissie vraagt om een beslissing over het toekennen van je studiepunten?

Stap 1: Check of je aan de formele eisen voldoet

Ga na of je feedback hebt ontvangen op alle voor jouw minor 2 verplichte bekwaamheidseisen en daaraan gekoppelde leerdoelen, of je feedback hebt ontvangen van meerdere beoordelaars en of je aan de andere formele eisen voldaan hebt (zie paragraaf 7).

Stap 2: Schrijf een zelfevaluatie

Reflecteer op je eigen leerproces en je beheersing van de bekwaamheidseisen en daaraan gekoppelde leerdoelen. Wat vertelt de inhoudelijke feedback je? Wat vertellen de scores die je hebt gekregen van de feedbackgevers? Geeft de feedback je het vertrouwen dat zij vinden dat je de bekwaamheidseis beheerst? In welke mate vind je zelf dat je de bekwaamheidseisen op het juiste niveau beheerst?

Gebruik hiervoor het **zelfevaluatieformulier** in Scorion om bovenstaande vragen te beantwoorden. Op het zelfevaluatieformulier kun je jezelf beoordelen per bekwaamheidseis. Per bekwaamheidseis vul je in wat je al goed beheerst, wat beter zou kunnen en wat je vervolgstappen zijn. Je geeft ook een overall inschatting. Je kunt daarbij kiezen uit:

- Zeer onder niveau
- Onder niveau
- In ontwikkeling
- Op niveau
- Boven niveau
- Zeer boven niveau

Stuur deze zelfevaluatie via Scorion naar je SLB'er. Je SLB'er zal in datzelfde formulier, vanuit de feedback die je ontvangen hebt van de verschillende feedbackgevers, aangeven en toelichten op welk van bovengenoemde niveaus hij of zij vindt dat jij de verschillende bekwaamheidseisen beheerst. Hiermee formuleert de SLB'er aan advies over jouw bekwaamheid.

Stap 3: Voer een voortgangsgesprek met je SLB'er

Nadat ook de SLB'er zijn of haar advies geformuleerd heeft over de mate waarin jij de bekwaamheidseisen beheerst, gaan jullie samen in gesprek over jouw zelfevaluatie en het advies van de SLB'er. Aan het eind van het gesprek bespreken jullie gezamenlijk wat van belang is om in het **gespreksverslag** te vermelden. Je schrijft zelf een verslag van het voortgangsgesprek in Scorion. Er zijn twee opties:

- Als uit het gesprek de conclusie is voortgekomen dat je nog niet aan het niveau van minor 2 voldoet dan kun je in het gespreksverslagformulier beschrijven wat je plan voor remediëring is. Als je het gespreksverslag hebt gemaakt, stuur je dit verslag via Scorion naar je SLB'er. De SLB'er kan dit verslag eventueel aanvullen en accorderen. Je gaat dan eerst je remediëring uitvoeren en vraagt nog geen beslissing aan bij de besliscommissie.
- Als uit het gesprek de conclusie is voortgekomen dat je voldoet aan het niveau van minor 2 dan stuur je het gespreksverslag via Scorion naar je SLB'er. De SLB'er kan dit verslag eventueel aanvullen en accorderen. Vervolgens nodig jij de besliscommissie uit voor het nemen van een definitieve beslissing voor het toekennen van studiepunten.

Stap 4: De besliscommissie

De besliscommissie beslist of studiepunten worden toegekend. De besliscommissie kijkt daarvoor in eerste instantie naar de ingevulde zelfevaluatie, het advies van de SLB'er en het door de student geschreven en SLB'er geaccordeerde gespreksverslag. Indien mogelijk neemt de besliscommissie op basis van die documenten een beslissing over het toekennen van de studiepunten van dat semester. Indien gewenst kan de besliscommissie ook de door afzonderlijke feedbackgevers gegeven feedback inzien.

De besliscommissie vult het beslissingsformulier in. Op dit formulier staat het oordeel van de besliscommissie. Dit oordeel wordt uitgedrukt in

- 'zeer onder niveau' (de beoogde bekwaamheidseisen worden [nog] niet beheerst op het gewenste niveau),
- 'onder niveau' (de beoogde bekwaamheidseisen worden [nog] niet geheel beheerst op het gewenste niveau)
- 'op niveau' (de student beheerst de beoogde bekwaamheidseisen op het gewenste niveau)
- 'boven niveau' (de student beheerst de beoogde bekwaamheidseisen op meer dan het gewenste niveau)
- 'zeer boven niveau' (de student overstijgt het gewenste niveau in hoge mate)

Daarnaast staat op het formulier of je minor 2 al dan niet behaald hebt. Er zijn twee opties:

1. Behaald: het volledig aantal studiepunten behorende bij minor 2 wordt toegekend (**30 EC – toetscode 22B-Mi2-TO**)
2. Niet behaald: er worden geen studiepunten toegekend, maar er moeten een of meerdere remediëringsactiviteiten worden uitgevoerd.

Herkansing / remediëring

Als de besliscommissie heeft besloten om geen studiepunten toe te kennen, moeten er een of meerdere remediëringsactiviteiten worden uitgevoerd. Je gaat in gesprek met je SLB'er over de wijze waarop je deze remediëringsactiviteit(en) gaat uitvoeren.

Na afronding van deze remediëringsactiviteit(en), doorloop je stap 1 t/m 3 nogmaals.

Tussentijdse zelfevaluatie en tussentijds advies

Om je zo goed mogelijk te begeleiden naar het beslismoment, vindt halverwege het semester een tussentijds moment plaats waarop jij een tussentijds zelfevaluatieformulier invult en opstuurt naar je SLB'er, waarna je SLB'er een advies formuleert waarover jullie in gesprek gaan. Ook van dat gesprek maak je een gespreksverslag. Uiteraard is dit advies en gesprek gericht op je

ontwikkeling richting het beoogde eindniveau en niet op de beslissing over de mate waarin je het eindniveau beheerst.

6 Activiteiten

In onderstaand overzicht zie je welke bekwaamheidseisen en leerdoelen bij welke activiteit aan de orde komen:

		Activiteit 1: Werkplekieren	Activiteit 2: Technologi e en Moderne media	Activiteit 3: Onderwijskundig ontwerpen	Activiteit 4: Toekomstgerich t onderwijs	Activiteit 5: Toekomstgericht onderwijsontwerp
BHE 3.1	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
BHE 3.2	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
BHE 3.3	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
BHE 3.4	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
BHE 3.5	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
BHE 3.6	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
BHE 3.7	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
BHE 3.8	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
BHE 3.9	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
BHE 3.10	Leerdoel a					
	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					
	Leerdoel e					
BHE 3.11	Leerdoel a					

	Leerdoel b					
	Leerdoel c					
	Leerdoel d					

6.1 Werkplekieren

Inhoud activiteit: werkplekieren

Werkplekieren is het belangrijkste onderdeel van de keuzeminor. Door stage te lopen krijg je zicht op wat lesgeven in het voortgezet onderwijs van je vraagt en kun je ook uitproberen of dit iets voor je is. Tijdens de stageperiode ben je minimaal twee dagen per week aanwezig op de stageschool. Er zijn hooguit twee vaste lesdagen op Hogeschool IPABO. Je hebt enige vrijheid om de stagedagen te kiezen in nauw overleg met je stageschool. Je kunt ook – in overleg met de stageschool – stageweken creëren. Wij gaan echter wel uit van een minimum van 32 stagedagen in totaal.

Het grootste deel van die dagen is bedoeld om mee te lopen met een docent, meerdere docenten of een klas. Je begint op deze dagen met observeren en later zul je ook (delen van) lessen geven, bijlessen verzorgen, meewerken met projecten, leerlingen begeleiden enz. Je probeert ernaar toe te werken dat je één à twee lessen geeft per stagedag. Een ander deel van de stage is bestemd voor het doen van onderzoek en de oriëntatie op andere taken binnen een instelling voor voortgezet onderwijs, zoals: zorgverbreding, (huiswerk) begeleiding geven, buitenschoolse activiteiten, open dagen en andere voor de stageschool en student relevante onderzoeksgebieden.

In overleg met je stagebegeleider (dit hoeft niet degene te zijn van wie je de lessen bijwoont) oriënteer je je in de maand februari op de mogelijkheden op de stageschool en de kansen die deze jou bieden. Op basis hiervan stel je in overleg met je begeleider een beargumenteerd stageplan samen (zie ook de tekst bij vakverdieping) en bepaal je een onderwerp voor je onderzoek. Je krijgt feedback en kunt daarna aan de slag met je activiteiten uit het stageplan en met je onderzoek. Los van het stageplan kun je in de eerste maanden wel gewoon aan de slag op je stageschool. Je kunt in deze fase activiteiten ondernemen, lessen verzorgen, begeleiding geven, dingen uitproberen en zoeken naar mogelijkheden.

Doelen

De student is in staat om:

- te verwoorden welke andere eisen lesgeven in het voortgezet onderwijs of mbo aan een leraar stelt;
- een (gedeelte van een) les te geven aan een andere leeftijdsgroep met ander gedrag en belangstelling dan basisschoolleerlingen;
- verschillende werkvormen te hanteren en te differentiëren tussen leerlingen binnen een klas;
- begeleiding te bieden aan leerlingen;
- het zorgsysteem op een school voor voortgezet onderwijs in kaart te brengen. Hier eventueel een bijdrage aan leveren.

Vorm

Eventuele filmbeelden zijn digitaal beschikbaar en de aan te tonen leerdoelen zijn zichtbaar en verstaanbaar. Eventueel schriftelijk werk bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO.

Feedbackgevers

Medestudenten, docent van de IPABO, leerkracht(en) en stagecoördinator van de stageschool en anderen die betrokken zijn bij de werkplek (bijvoorbeeld leerlingen en ouders).

Bekwaamheidseisen en leerdoelen	
Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:	
BHE	Leerdoel
3.1	(b) De student bespreekt de essentie van de leerstof op een adequate wijze.
3.2	(b) De student kan de leerstof in samenhang samenstellen zodat leerlingen de leerstof kunnen begrijpen en verwerken. (c) De student kan adequate leerdoelen formuleren en evalueren.
3.3	(a) De student vertaalt vakinhoud in samenhangende lesactiviteiten. (b) De student stemt vakinhoud en leerdoelen op een adequate wijze op elkaar af. (c) De student stemt de lesactiviteit af op het niveau en de kenmerken van de leerlingen. (d) De student zet in de lesactiviteit passende methodieken en middelen in.
3.4	(c) De student zet op een onderbouwde wijze (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk. (d) De student kan het onderwijs in de eigen onderwijspraktijk op adequate wijze evalueren en beoordelen.
3.5	(a) De student kan onderwijs op methodische wijze voorbereiden, uitvoeren en evalueren. (b) De student kan onderwijs op basis van voortgangsinformatie evalueren en bijstellen. (c) De student kan zijn of haar didactische aanpak systematisch analyseren. (d) De student kan evaluaties over de didactische aanpak omzetten in verbeteracties.
3.6	(a) De student realiseert een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat in samenwerking met collega's. (b) De student realiseert een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.
3.8	(a) De student heeft zicht op de ontwikkeling en de leefomgeving van de leerlingen. (b) De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op de leerlingen en de groep. (c) De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op andere professionals die bij de leerlingen betrokken zijn. (d) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen naar ouders en collega-professionals.
3.9	(a) De student onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot het werken aan de eigen professionele ontwikkeling; (b) De student evalueert de mate waarin anderen hebben kunnen bijdragen aan de eigen professionele ontwikkeling.

3,11	<p>(a) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau.</p> <p>(b) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.</p> <p>(c) De student neemt initiatief voor de communicatie over de schoolontwikkeling.</p> <p>(d) De student participeert in samenwerkingsverbanden ter bevordering van de schoolontwikkeling.</p>
------	---

<p>Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur</p>
<p>N.v.t.</p>

<p>Werkvormen <i>(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)</i></p>
<p>N.v.t.</p>

<p>Verantwoording studielast</p>
<p>Werkplekuren: 252 uur.</p>

<p>Bijzonderheden</p>
<p>Geen.</p>

6.2 Pedagogiek

Inhoud activiteit: Pedagogiek

Een cruciaal moment in het schoolleven van een leerling is de overgang van primair naar voortgezet onderwijs. Ontwikkelingspsychologisch treden er grote veranderingen op. Kenmerkend voor de ontwikkeling van de leerling in het voortgezet onderwijs, de 12- tot 18-jarigen, is de identiteitsontwikkeling. We noemen deze periode de adolescentieperiode.

Het voortgezet onderwijs is anders gestructureerd dan de basisschool. Ook de leefwereld van de leerling verandert ingrijpend. Tijdens de bijeenkomsten pedagogiek besteden we nadrukkelijk aandacht aan de cognitieve ontwikkeling, morele ontwikkeling en de sociale contacten van de leerlingen. Ook wordt er gekeken naar de invloed van omgevingsfactoren op het leven van de leerling. Hierbij valt te denken aan de invloed van de peergroup, van de media, van de vrijetijdsbesteding, maar vooral de invloed van de school.

Een belangrijk kenmerk voor het onderwijs is naast socialisatie en persoonlijkheidsontwikkeling de kennisoverdracht. Op welke wijze worden adolescent-gerelateerde onderwerpen aan de orde gesteld op jouw stageschool? Welke didactiek wordt hierbij gehanteerd? Denk aan klassikale lessen, differentiatie en verwerking.

Doelen

De student is in staat om:

- de ontwikkeling van de identiteitsvorming van de tiener in domeinen te verwoorden;
- de morele ontwikkeling van adolescenten onder woorden te brengen;
- een beeld te schetsen van de leefomgeving van adolescenten;
- een beschrijving te geven hoe op de stageschool relevante kennisoverdracht plaatsvindt;
- te onderzoeken op welke wijze de stageschool leerlingen begeleidt bij adolescent gerelateerde onderwerpen.

Tijdens de bijeenkomsten worden er door de studenten presentaties voorbereid en uitgevoerd in tweetallen.

Schrijf een essay onder de titel 'pubergedrag'.

Interview drie leerlingen en een leraar. Een neerslag van de interviews voeg je als bijlage bij het essay. Leg uit dat de term 'pubergedrag' betrekking heeft op populaire opvattingen over de ontwikkeling van een adolescent. In je essay bespreek je het perspectief van de drie leerlingen en de leraar op 'pubergedrag' aan de hand van drie onderdelen uit het boek van Jolles (*Tienerebrein*). Geef hierbij aan wat jouw mening is.

Vorm

Het essay bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO. De omvang van het essay bestaat uit minimaal 3000 en maximaal 3500 woorden, exclusief de bijlagen.

Feedbackgevers

Medestudenten, docent van de IPABO, leerkracht(en) en stagecoördinator van de stageschool en anderen die betrokken zijn bij dit onderdeel, zoals vooral leerlingen en ouders.

Bekwaamheidseisen en leerdoelen

Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:

BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
3.6	(a) De student realiseert een veilig ondersteunend leerklimaat in samenwerking met collega's.	Geef in je presentatie en je essay aan hoe je een veilig ondersteunend leerklimaat denkt te realiseren.
3.6	(b) De student realiseert een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.	Zie hierboven. Geef vooral concrete voorbeelden uit de praktijk hoe je aan dit leerdoel hebt gewerkt en hoe leerlingen hierop gereageerd hebben.
3.7	(a) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit pedagogische theorieën en methodieken.	In je presentatie en in je essay koppel je meermaals eigen uitspraken en meningen over het pedagogische handelen aan pedagogische theorieën en methodieken.
3.7	(b) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit ontwikkelingstheorieën.	Zie hierboven bij 3.7a. Hetzelfde geldt voor ontwikkelingstheorieën.
3.8	(a) De student heeft zicht op de ontwikkeling en leefomgeving van de leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> • Je beschrijft de ontwikkeling van de identiteitsvorming van de adolescent op basis van waarnemingen uit de praktijk en op basis van de theorie. • Je beschrijft de morele ontwikkeling van de adolescent op basis van waarnemingen uit de praktijk en op basis van de theorie. • Je schetst een beeld van de leefomgeving van de adolescent. • Je beschrijft hoe de stageschool leerlingen begeleidt bij adolescent gerelateerde onderwerpen die te maken hebben met de identiteitsvorming en morele ontwikkeling.
3.8	(b) De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op de leerlingen en de groep	Je interpreteert of de wijze waarop de kennisoverdracht tijdens de lessen op de stage plaatsvindt, aansluit bij de adolescent.
3.8	(c) De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op andere professionals die bij de leerlingen betrokken zijn.	Maak duidelijk welke overleggen je hebt gehad met andere professionals en hoe je hierop je eigen pedagogische handelen hebt afgestemd.
3.8	(d) De student verantwoordt zijn of haar pedagogisch ehandelen naar ouders en collega-professionals.	Zie hierboven bij 3.8c.

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur

Jolles, J. (2016). *Het tienerbrein. Over de adolescent tussen biologie en omgeving*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Verantwoording studielast
Contacturen: 12 uur Opdrachten en voorbereiding lessen: 56 uur Zelfstudie: 100 uur Totale studielast: 168
Werkvormen <i>(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)</i>
Hybride werkvorm; 25% online, 75% fysiek
Bijzonderheden
Geen.

6.3 Vakverdieping

Inhoud activiteit: vakverdieping

Anders dan op de basisschool krijgen leerlingen in het voortgezet onderwijs les in verschillende vakken van verschillende leraren in verschillende lokalen. Meestal blijven ze daarbij in dezelfde groep met dezelfde medeleerlingen. Dit vraagt wat van leerlingen, maar ook van leraren. Leraren zijn vakspecialisten, die hun vak aan veel verschillende klassen en leerlingen moeten geven en moeten aansluiten bij de verschillende leerbehoeftes en leerstijlen.

In de keuzeminor maak je kennis met de leerlijnen, kerndoelen, vakdidactiek en vakinhoud van twee vakken. Nederlands (taal) en rekenen-wiskunde vormen de basis. Op de stageschool maak je ongetwijfeld ook nog kennis met andere vakken, eventueel via projecten. Je maakt een keuze tussen Nederlands en rekenen-wiskunde of je volgt beide vakken. Daarnaast kun je je nog richten op een vak naar keuze. Je krijgt daarin geen les op Hogeschool IPABO, maar je kunt er wel ervaring mee opdoen op de stageschool. Dit vak kan eventueel ook het mentoraat zijn of een (langdurig lopend en vakoverstijgend) project.

Voor Nederlands en rekenen-wiskunde staat op de hogeschool elke week één les ingeroosterd. Dat zijn in totaal twaalf lessen voor het hele semester. Alle studenten volgen in ieder geval de eerste twee lessen. Na deze twee lessen maak je een keuze voor Nederlands of rekenen-wiskunde. Je kunt ook beide vakken blijven volgen. Er volgen dan nog tien bijeenkomsten, die naast de specifieke vakinhouden ingaan op praktijkvragen naar differentiatie in de les, didactische werkvormen, het aansluiten bij belevingswereld van de tiener/adolescent, thematisch werken, vakoverstijgend werken en naar andere onderwerpen naar aanleiding van ervaringen in de stagescholen. In deze bijeenkomsten lever je ook als student een bijdrage aan inhoudelijke discussies en presenteer je een vakspecifiek onderwerp, waarin je je wilt verdiepen.

Doelen

De student is in staat om:

- op hoofdpunten de leerlijnen, referentieniveaus en onderwijsprogramma's van de vakken Nederlands, rekenen-wiskunde en een vak naar keuze te formuleren;
- methodes en materialen die gebruikt worden voor Nederlands of rekenen-wiskunde te analyseren op hun bruikbaarheid voor de doelgroep en de te realiseren leerlijnen;
- zich zelfstandig te verdiepen in twee schoolvakken;
- een lesopzet te maken vanuit de beginsituatie van de groep en de geplande lesdoelen;
- geschikte werkvormen naar inhoud, leeftijdsgroep en niveau te ontwerpen en te hanteren;
- differentiatie naar niveau en benadering te beschrijven in een plan van aanpak en dit plan uit te voeren;
- lessen te verzorgen aan verschillende klassen;
- gedurende een aantal weken bijles te verzorgen voor een of meer leerlingen en/of huiswerkbegeleiding te geven.

Je schrijft bij deze activiteit een beargumenteerd stageplan en de evaluatie van de activiteiten uit het stageplan. Dit plan stel je samen op basis van:

- de oriëntatie op de stageschool, de klassen die je hebt gevolgd, gesprekken die je hebt gevoerd en ook (onderdelen van) lessen die je hebt gegeven;
- de informatie van de lessen op de opleiding en eigen verdieping in methodes en andere literatuur;
- je eigen interesse en leerdoelen: welke vaardigheden heb je ontwikkeld in het basisonderwijs, die je in wilt zetten in het voortgezet onderwijs en wat wil je verder ontwikkelen?

In het stageplan besteed je aandacht aan:

- de stageschool (visie en opzet) en de mogelijkheden die deze school jou biedt;
- de vakinhoud en vakdidactiek voor Nederlands of rekenen-wiskunde en een vak naar keuze voor het type onderwijs waarin jij stageloopt met een bespreking van de vragen die dit bij je oproept;
- je eigen leerdoelen met argumentatie op basis van jouw ontwikkeling tot leerkracht/leraar;
- de lessen en andere activiteiten (bijles, begeleiding, projectmatig of vakoverstijgend werken) waarin je een rol gaat vervullen met een bespreking wat deze rol inhoudt en welke aandachtspunten je daarbij meeneemt;
- een tijdsplanning;
- een kort verslag van de bespreking van dit plan met je stagebegeleider;

- De evaluatie van de (les)activiteiten die je hebt uitgevoerd. Hierin geef je ook aan hoe een en ander volgens plan is verlopen en waar je je plannen hebt moeten bijstellen. Je geeft hierbij ook een verantwoording van de bijstelling.

Na de uitvoering van de lessen en andere activiteiten schrijf je een evaluatie.

Naast het stageplan presenteer je in een van de lessen Nederlands of rekenen-wiskunde een vakspecifiek onderwerp dat jouw bijzondere interesse heeft en waarin je je in korte tijd wilt verdiepen. Het onderwerp belicht je inhoudelijk (waar gaat het over?), theoretisch (wat zijn de achtergronden?) en praktisch (hoe laat je het terugkomen in de onderwijspraktijk van het voortgezet onderwijs?).

Vorm

Mondelinge presentatie over een vakspecifiek onderwerp van Nederlands of rekenen-wiskunde. Het stageplan bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO. Het stageplan telt ca. 5000 woorden, met uitzondering van bijlagen.

Feedbackgevers

Medestudenten, docenten van de IPABO, leerkracht(en) van de stageschool en anderen die betrokken zijn bij het onderwijsaanbod (bijvoorbeeld leerlingen, ouders) of doorgaande leerlijnen van vakken (bijvoorbeeld leerkrachten uit het primaire onderwijs).

Bekwaamheidseisen en leerdoelen

Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:

BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
3.1	(a) De student overziet theoretische achtergronden bij de leerstof en past die op adequate wijze toe.	Dit doe je deels in de presentatie van een vakspecifiek onderwerp (taal of rekenen-wiskunde) op de hogeschool en deels bij het verzorgen van onderwijs op de stageschool.
3.1	(b) De student bespreekt de essentie van de leerstof op adequate wijze.	Zie hierboven bij 3.1a.
3.2	(a) De student overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende lijnen.	In je stageplan koppel je activiteiten regelmatig aan het curriculum van de stageschool en aan doorlopende lijnen en landelijke leerlijnen. Bovendien doe je dit eenmalig in de presentatie van het vakspecifieke onderwerp.
3.2	(b) De student kan de leerstof in samenhang samenstellen zodat leerlingen de leerstof kunnen begrijpen en verwerken.	Je stelt een planning op waarbij er duidelijke samenhang is tussen de beginsituatie, doelen en aanpak van de groepen of leerlingen aan wie je lesgeeft.

3.2	(c) De student kan adequate leerdoelen formuleren en evalueren.	De vakdoelen van de activiteiten/lessen die je gaat geven zijn SMART en gedifferentieerd (sluiten aan op verschillende groepen of klassen). Je neemt deze op in je stageplan en je evalueert de doelen die zijn gesteld voor de leerlingen. Je kun hierbij eventueel gebruik maken van een logboek.
3.2	(d) De student kan de leerdoelen onderbouwen vanuit de opbouw van het curriculum en doorlopende leerlijnen.	In je stageplan breng je een koppeling aan tussen de doelen van onderwijsactiviteiten en waar die een plaats hebben in het curriculum en op de leerlijnen.
3.3	(a) De student vertaalt vakinhoud in samenhangende lesactiviteiten.	Dit doe je deels in de vakspecifieke presentatie bij Nederlands of rekenen-wiskunde (je diept daarbij één onderwerp uit) en deels bij alle lesactiviteiten die je in de stage verzorgt. Dit laatste neem je op in je stageplan.
3.3	(b) De student stemt vakinhoud en leerdoelen op een adequate wijze op elkaar af.	Je toont aan zicht te hebben op de vakspecifieke doelen van de komende periode en kan deze relateren aan de leerlijnen.
3.3	(c) De student stemt de lesactiviteit af op het niveau en de kenmerken van de leerlingen.	Dit doe je deels in de vakgerichte presentatie bij Nederlands of rekenen-wiskunde (je diept daarbij één onderwerp uit) en deels bij alle lesactiviteiten die je in de stage verzorgt. Dit laatste neem je op in je stageplan. Je kunt hierbij ook een mooie koppeling maken naar de inhouden van de lessen pedagogiek.
3.3	(d) De student zet in de lesactiviteit passende methodieken en middelen in.	Zie hierboven bij 3.3c.
3.4	(a) De student onderbouwt de eigen onderwijspraktijk vanuit leer- en onderwijstheorieën.	Zorg dat je je bij alles wat je presenteert (mondeling of schriftelijk) mede baseert op leer- en onderwijstheorieën. Maak daarbij duidelijk welke theorieën je volgt en welke je minder of niet kunt betrekken bij de directe onderwijspraktijk.
3.4	(b) De student integreert leer- en onderwijstheorieën en vakdidactiek in de eigen onderwijspraktijk.	Zie hierboven bij 3.4a.
3.4	(c) De student zet op een onderbouwde wijze (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk.	Idem
3.4	(d) De student kan het onderwijs op de eigen onderwijspraktijk op adequate wijze evalueren en beoordelen.	Je laat zien dat je je hebt verdiept in het onderwijs aan de groepen of klassen. Dit kan je zowel in de mondelinge presentatie als in je stageplan terug laten komen. Verzamel ook feedback van betrokkenen die jou hebben zien lesgeven.
3.5	(a) De student kan onderwijs op methodische wijze voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	Je kunt dit laten zien in lesvoorbereidingen. Gebruik hiervoor een eigen model (LBF) waaruit duidelijk blijkt hoe je een les hebt voorbereid en geëvalueerd.

3.5	(b) De student kan onderwijs op basis van voortgangsinformatie evalueren en bijstellen.	Je signaleert, observeert en registreert op een systematische manier het ontwikkelingsniveau van de leerlingen in je groepen of klassen ten aanzien van het gekozen vakdomein of de gekozen vakdomeinen. Je verzamelt nieuwe gegevens om eerder gedane waarnemingen verder te onderzoeken. Je vraagt hierbij ook advies en feedback aan collega's of andere deskundigen.
3.5	(c) De student kan zijn of haar didactische aanpak systematisch analyseren.	Dit laat je zien in je stageplan bij de evaluatie van je didactische aanpak op je stageschool.
3.5	(d) De student kan evaluaties over de didactische aanpak omzetten in verbeteracties.	Je trekt conclusies waarin je vermeldt welke suggesties je voor jezelf als leerkracht ziet en kan deze onderbouwen door leerdoelen te formuleren.
3.9	(c) De student geeft sturing aan de eigen ontwikkeling door gebruik te maken van reflectief leren.	Je evalueert je persoonlijke leerdoelen met verwijzingen naar het logboek. Je doet dit mede op basis van professionele consultatie (interview en supervisie).
3.9	(d) De student beoordeelt hoe zij of hij zelf sturing heeft gegeven aan de eigen professionele ontwikkeling.	Maak duidelijk welke keuzes je hebt gemaakt bij het onderwijsaanbod aan (groepen) leerlingen. Wat werkte stimulerend? Wat was belemmerend?
3.1	(a) De student overziet theoretische achtergronden bij de leerstof en past die op adequate wijze toe.	Dit doe je deels in de presentatie van een vakspecifiek onderwerp (taal of rekenen-wiskunde) op de hogeschool en deels bij het verzorgen van onderwijs op de stageschool.

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur

- Bonset, Helge e.a. (2010). *Nederlands in de onderbouw*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Essen, Ingrid van (2014). *Effectief en affectief lesgeven aan pubers*. Tiel: Uitgeverij Lannoo nv.

Verantwoording studielast

Contacturen: 24 uur
Opdrachten en voorbereiding lessen: 100 uur
Zelfstudie: 128 uur

Totale studielast: 252

Werkvormen

(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)

100% face-to-face onderwijs, uitwisselen in PLG eventueel online

6.4 Onderzoek

Inhoud activiteit: onderzoek

Het studieonderdeel onderzoek geeft je de mogelijkheid om een onderwerp uit te diepen, dat speelt op je stageschool en dat jouw interesse heeft. Het overkoepelende thema is voor iedereen hetzelfde: de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs.

In de eerste weken zullen we dit hoofdthema en de mogelijke subthema's bespreken op de hogeschool. Op je stageschool bespreek je welke zaken om nader onderzoek vragen. Je kunt dan denken aan subthema's als: open dagen, voorlichting, informatiebijeenkomsten voor leerlingen uit het basisonderwijs, proeflessen, contact tussen leerkrachten van de basisschool en de middelbare school, schoolkeuze, verwijzing, ouderavonden, begeleiding van brugklassers, aansluiting tussen po en vo, doorgaande leerlijnen van schoolvakken, zelfstandigheid in de eerste fase van het middelbaar onderwijs enz. Het kan om bepaalde activiteiten gaan, om leerlingen en leerlinggedrag, om andere betrokkenen bij de overgang po – vo, om de visie of het beleid van de school. Ga uit van je eigen interesse en van de speerpunten op de stageschool.

Het onderzoeksproces wordt op de opleiding begeleid aan de hand van de onderzoekscyclus uit het boek *Praktijkonderzoek in de school* van Van der Donk en Van Lanen (2020). Dit boek zal je ook in het vierde studiejaar gebruiken. We beperken ons in deze minor tot de fasen 'oriënteren' en 'richten' (wat wil je weten?), 'plannen' (hoe wil je het te weten komen?) en 'verzamelen en vastleggen' (kom het te weten). We bespreken de onderzoekende houding, jouw ambities, de keuze voor het onderzoeksonderwerp, de onderzoeksvraag en deelvragen, het onderzoeksplan, de inzet van onderzoeksinstrumenten, het verwerken van onderzoeksgegevens en de verslaglegging en presentatie van het onderzoek.

Doelen

De student is in staat om:

- zijn of haar keuze voor het onderzoeksonderwerp te beargumenteren;
- een onderzoeksplan samen te stellen en uit te voeren;
- informatie te verwerven, te selecteren en te verwerken;
- aanbevelingen te formuleren voor de praktijk;
- verslag te leggen van het onderzoeksproces en dit te presenteren voor een breed publiek;
- een onderzoekende houding te ontwikkelen.

Halverwege het semester presenteer je in een (korte) pitch je onderzoeksonderwerp, je onderzoeksvragen en onderzoeksplan.

De activiteit wordt afgesloten met een presentatie. Je presenteert je onderzoek en deelt een hand-out uit ter ondersteuning. Voor de stageschool maak je een onderzoeksverslag waarin je (in maximaal 5000 woorden) toelicht:

- Waarom je het betreffende onderwerp hebt gekozen en met welke onderzoeksvraag;
- Hoe je informatie hebt verzameld;
- Wat de informatie opgeleverd heeft voor de onderzoeksvraag.

Vorm

Tussentijdse presentatie (pitch), eindpresentatie en onderzoeksverslag. Schriftelijk werk bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO.

Feedbackgevers

Medestudenten, docent van de IPABO, leerkracht(en) van de stageschool en anderen die betrokken zijn bij het onderzoek (bijvoorbeeld leerlingen, ouders, leerkrachten uit het primair onderwijs).

Bekwaamheidseisen en leerdoelen		
Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:		
BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
3.9	(a) De student onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot het werken aan de eigen professionele ontwikkeling.	Het gaat hier vooral om jouw eigen ontwikkeling als onderzoeker. Geef in je onderzoeksverslag en presentatie aan tot welke keuzes je bent gekomen en hoe dit heeft bijgedragen aan jouw ontwikkeling als onderzoeker.
3.9	(b) De student evalueert de mate waarin anderen hebben kunnen bijdragen aan de eigen professionele ontwikkeling.	Bespreek het onderzoeksproces met je PLG, met je mentor en je begeleidende docent en verwerk feedback in je onderzoeksverslag.
3.9	(c) De student geeft sturing aan de eigen ontwikkeling door gebruik te maken van reflectief leren.	Zie hierboven.
3.9	(d) De student beoordeelt hoe hij of zij sturing heeft gegeven aan de eigen professionele ontwikkeling.	Ter afsluiting van je onderzoek (presentatie en verslag) breng je in beeld hoe je je eigen leerproces in het doen van onderzoek hebt vorm gegeven en hoe je over jezelf oordeelt als onderzoeker.
3.10	(a) De student zet passende onderzoeksinstrumenten in om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.	Je hebt theoretische en praktische deelvragen uitgewerkt, aan de hand waarvan in de gegeven onderzoekscontext een antwoord op de onderzoeksvraag verkregen kan worden met bijpassende onderzoeksinstrumenten, zoals 0-meting, case study, enquête, interviews enz.
3.10	(b) De student betreft meerdere perspectieven in zijn of haar systematische, onderzoeksmatige aanpak van een probleem of ambitie.	Doe voldoende literatuurstudie over je onderzoeksonderwerp en leg vraagstukken en dilemma's voor aan anderen, o.a. aan je PLG. Vraag regelmatig feedback aan je begeleidende docent.
3.10	(c) De student verzamelt op een betrouwbare wijze gegevens om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.	Je beschrijft op specifieke en navolgbare wijze hoe je informatie hebt verzameld om een antwoord te verkrijgen op elk van de deelvragen.
3.10	(d) De student analyseert met behulp van passende analysemethoden de gegevens die hij of zij verzameld heeft.	Onderzoeksgegevens en de analyse daarvan neem je op in je onderzoeksverslag en je presenteert daarover in je eindpresentatie van het onderzoek.
3.10	(e) De student verbindt conclusies aan de verzamelde en geanalyseerde gegevens.	Je hebt de verzamelde literatuur tot een samenhangend verhaal verwerkt aan de hand van de theoretische deelvragen. Je geeft gestructureerd weer welke informatie de gehanteerde onderzoeksinstrumenten hebben opgeleverd voor de praktische deelvragen.

		Je geeft op basis van zowel de theoretische als de praktische informatie een onderbouwd antwoord op je onderzoeksvraag.
3.11	(a) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau.	Je beredeneert de opbrengst van je onderzoek voor de leerlingen van je stageschool. Je neemt dit op in je onderzoeksverslag.
3.11	(b) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.	Je beredeneert de opbrengst van je onderzoek voor de stageschool en voor jezelf. Je neemt dit op in je onderzoeksverslag.
3.11	(c) De student neemt initiatief voor de communicatie over de schoolontwikkeling.	Je houdt een helder gestructureerd betoog over praktijkprobleem, onderzoeksvraag en verzamelde data, waarbij de relevantie voor het vo/mbo duidelijk aangegeven wordt. Het ondersteunende materiaal (PowerPoint, Prezi, poster of anderszins) geeft inzicht in het onderzoeksproces en de resultaten ervan.
3.11	(d) De student participeert in samenwerkingsverbanden ter bevordering van de schoolontwikkeling.	Bedenk vooraf welke samenwerkingsverbanden een bijdrage kunnen leveren aan je onderzoek. Geef in je onderzoeksverslag en presentatie aan wie vanuit welke samenwerkingsverbanden betrokken is geweest bij je onderzoek.

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur

Van der Donk en Van Lanen (2020). Praktijkonderzoek in de school. Bussum: Uitgeverij Coutinho

Verantwoording studielast

Contacturen: 12 uur
Opdrachten en voorbereiding: 56 uur
Onderzoek: 100 uur

Totale studielast: 168

Werkvormen

(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)

100% face-to-face onderwijs, uitwisselen in PLG eventueel online

Bijzonderheden

Geen

6.5 Vrijekeuze onderdeel (facultatief)

Toelichting bij vrijekeuze onderdeel: 'Social justice'

Gelijke kansen: bijna iedereen vindt het wel belangrijk. Nadat meerdere onderwijsorganisaties al eerder aandacht vroegen voor de toenemende ongelijkheid in Nederland werd het met de documentaireserie Klassen voor iedereen duidelijk hoe ongelijk kansen in ons land zijn verdeeld. Maar hoewel bijna iedereen het thema belangrijk vindt, is niet iedereen het eens over wat nu precies het probleem is en hoe we dat kunnen oplossen. Wil je de problemen echt bij de wortel aanpakken, dan is het belangrijk om ook de structuren te zien die ongelijkheid veroorzaken. In dit vrijekeuzeonderdeel gaan we met elkaar verkennen wat structurele ongelijkheid is en wat onze rol is als leraren en lerarenopleiders in het bestrijden hiervan. Aan de hand van onder andere literatuur, podcasts, spel en een community walk door Amsterdam komen we in aanraking met verschillende vormen van ongelijkheid in de samenleving en het onderwijs, en reflecteren we op onze eigen rol in het tegengaan of juist (onbedoeld) voortzetten hiervan. We eindigen met een kleine opdracht die aansluit bij de minor die je volgt.

Met het vrijruimteproject werk je in elk geval aan de bekwaamheidseisen "Pedagogisch bekwaam 3.7" en "Brede professionele basis 3.9". Het vak beslaat 3EC en is daarmee voldoende om je hele vrije ruimte op te vullen. De docenten in dit vrijekeuzeprogramma zijn Zena Bani, Holger de Nooij, Monique Leygraaf en Nina Hosseini. De lessen zullen plaatsvinden in Amsterdam, maar studenten uit Alkmaar zijn ook van harte welkom om aan te sluiten.

Dit vak is onderdeel van Nina Hosseini's promotieonderzoek naar op social justice gericht opleidingsonderwijs. Als je je aanmeldt voor dit project zullen we je daarom om toestemming vragen om een aantal gesprekken en opdrachten binnen het project in geanonimiseerde vorm te gebruiken voor onze dataverzameling. Dit is niet verplicht. Wil je meer weten? Stuur dan een mailtje naar Zena (z.bani@ipabo.nl) of Monique (m.leygraaf@ipabo.nl). Let op: we hebben slechts plek voor 15-20 studenten, dus meld je op tijd aan! Als jouw minor geen vrije ruimte heeft maar je wel graag mee wilt doen met het vak, stuur ons dan even een mailtje.

Vorm

Schriftelijk werk bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO.

7 Feedbackmomenten

In de lessen maken we samen een planning om de individuele feedbackmomenten in te plannen voor de verschillende activiteiten die je uitvoert.

Week nr	Soort week	Feedback op BHE:	Feedback van:*	Opmerkingen
3	Startweek			
4	Lesweek			
5	Lesweek			
6	Lesweek			
7	Lesweek			
8	Vakantie			
9	Lesweek			
10	Lesweek			
11	Stageweek			
12	Toetsweek	Tussentijdse zelfevaluatie; tussentijds advies; gesprek met SLB'er		
13	Lesweek (eventueel uitloop gesprek SLB'er)			
14	Lesweek			
15	Lesweek (vr niet)			
16	Lesweek (ma niet)			
17	Lesweek (wo niet)			
18	Vakantie			
19	Lesweek			
20	Stageweek			
21	Lesweek (do vr niet)			
22	Lesweek			
23	Stageweek (ma niet)			
24	Toetsweek	Zelfevaluatie; advies; gesprek SLB'er; verzoek besliscommissie		
25	Toetsweek			
26	Mogelijkheid extra stage			
27	COLLEGEVRIJ EN ZOMERVAKANTIE			

* = per BHE mag je 5 leerdoelen aankruisen voor feedback

** = Keuze uit: docent IPABO / student / werkveld / overig

NB: Lesweek = ma t/m wo IPABO – do vr stage

Minimaal aantal ingevulde feedbackformulieren , uitgesplitst naar feedbackgevers (norm):

BHE	Minimum aantal ingevulde feedbackformulieren	Waarvan x aantal door feedbackgever y	Waarvan x aantal door feedbackgever z
BHE 3.1			
BHE 3.2			
BHE 3.3			
BHE 3.4			
BHE 3.5			
BHE 3.6			
BHE 3.7			
BHE 3.8			
BHE 3.9			
BHE 3.10			
BHE 3.11			

Overige formele eisen die aan deze minor gesteld worden:

Bijlagen

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar studenten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken. In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKINHOUDELIJK BEKWAAM (VI)				
1	VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.	VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis- en kunde actueel.
2	VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKDIDACTISCH BEKWAAM (VB)				
3	VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.	VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.
4	VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.	VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.
5	VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.	VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.	VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
6	<p>PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.</p>	<p>PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>
7	<p>PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.</p>	<p>PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
8	<p>PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de groep.</p>	<p>PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.</p>	<p>PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>	<p>PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
9	<p>BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
10	<p>BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.</p>	<p>BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoeksproces: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.</p>
11	<p>BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.</p>

Nuttige adresgegevens

Website   www.ipabo.nl

Decanaat/Vertrouwenspersonen

Amsterdam: Rob Mogré en José Riepstra
e-mail: r.moggre@ipabo.nl en j.riepstra@ipabo.nl

Alkmaar: Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie

e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Teamleider: Jenny Schrupf
e-mail: s.schuur@ipabo.nl